

Sygn. akt VIII Ka 352/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 sierpnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący-Sędzia SO Krzysztof Kamiński

Protokolant: Agnieszka Malewska

w obecności prokuratora Małgorzaty Zińczuk oraz Andrzeja Grycaz Urzędu Celnego w Białymstoku, po rozpoznaniu w dniu 13 sierpnia 2013 r. sprawy M. B. oskarżonego o czyn z art. 86§4 i 1 k.k.s. w zb. z art. 63§6 i 2 k.k.s. w zb. z art. 54§2 i 1 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s. na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego oraz pełnomocnika interwenienta S. H. od wyroku Sądu Rejonowego w Sokółce z dnia 19 lutego 2013 r. (sygn. akt II K 949/12):

I. Wyrok w zaskarżonej części zmienia w ten sposób, że z podstawy prawnej rozstrzygnięcia z pkt. 3 części dyspozytywnej eliminuje art. 31§1 a k.k.s.

II. W pozostałej zaskarżonej części wyrok utrzymuje w mocy.

III. Zwalnia oskarżonego oraz interwenienta S. H. od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w częściach im przypadających i obciąża nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

M. B. został oskarżony o to, że w dniu 26.07.2012r. przez przejście graniczne w (...)wprowadził na obszar celny Wspólnoty bez zgłoszenia celnego i przedstawienia organowi celnemu towar bez znaków akcyzy w postaci 2615 paczek papierosów (...)przez co naraził należność celną na uszczuplenie w kwocie 2.092 zł oraz podatkową w łącznej kwocie 42.090 zł w tym VAT w kwocie 8.487 zł oraz podatek akcyzowy w kwocie 33.603 zł, to jest o przestępstwo skarbowe określone w art. 86§4 i 1 k.k.s. w zb. z art. 63§6 i 2 k.k.s. w zb. z art. 54§2 i 1 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s.

Sąd Rejonowy w Sokółce wyrokiem z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie o sygn. akt II K 949/12 uznał oskarżonego M. B. za winnego popełnienia zarzuczonego mu czynu i za to na mocy art. 86§4 i 1 k.k.s. w zb. z art. 63§6 i 2 k.k.s. w zb. z art. 54§2 i 1 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s. skazał go, a na mocy art. 54§2 k.k.s. w zw. z art. 7§2 k.k.s. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 230 (dwustu trzydziestu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 60 (sześćdziesięciu) złotych.

Na mocy art. 30§1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 29 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 31§6 k.k.s. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa i zarządził zniszczenie dowodów rzeczowych przechowywanych w magazynie Izby Celnej w (...)za pokwitowaniem PL/MF/(...).

Na mocy art. 31§1a k.k.s. w zw. z art. 30§1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 29 pkt 2 k.k.s. nie uwzględnił interwencji i orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa samochodu marki (...)o nr rej. (...) -4 wraz z 1 kluczykiem z pilotem oraz dowodu rejestracyjnego nr (...)zatrzymanych za pokwitowaniem PL/MF/(...).

Kosztami procesu wynikłymi ze zgłoszenia interwencji obciążył interwenienta S. H..

Zwolnił oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, w tym od kosztów zniszczenia przedmiotów, których przepadek orzeczono w pkt. 2.

Powyższy wyrok zaskarżyli: obrońca oskarżonego w zakresie rozstrzygnięcia o karze oraz pełnomocnik interwenienta S. H. w części dotyczącej nieuwzględnienia interwencji i orzeczenia przepadku na rzecz Skarbu Państwa samochodu marki (...), oraz obciążenia interwenienta kosztami procesu tj. co do pkt 3 i 4.

Obrońca oskarżonego na podstawie art. 427§2 k.p.k. i art. 438 pkt 4 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego M. B. poprzez wymierzenie mu kary grzywny w wysokości 230 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 60 złotych, która to kara jest niewspółmierna do stopnia zawinienia oskarżonego, społecznej szkodliwości czynu oraz celów, jakie kara winna spełniać.

Wskazując na powyższe, na podst. art. 427§1 k.p.k. w zw. z art. 437§2 k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez złagodzenie kary i wymierzenie oskarżonemu M. B. kary grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 13 sierpnia 2013 roku obrońca oskarżonego poparł swoją apelację wnosząc o zmianę wyroku poprzez złagodzenie grzywy w ilości 30 stawek dziennych w kwocie 1/30 części minimalnego wynagrodzenia (k. 204).

Natomiast pełnomocnik interwenienta zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 4, 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 113§1 k.k.s. wobec dowolnej, wybiórczej i sprzecznej z zasadami logiki, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego oceny zgromadzonego materiału dowodowego, polegającej na uznaniu, że:

- wyjaśnienia oskarżonego M. B. złożone na rozprawie są niewiarygodne co do faktu, iż samochód marki (...) zastał mu użyczony przez interwenienta i bez wiedzy interwenienta zamontował skrytkę w jego podłodze, w sytuacji gdy wyjaśnienia te były spójne i wiarygodne, a nadto nie zostały obalone w toku postępowania dowodami przeciwnymi;

- nie budzi wątpliwości, że oskarżony M. B. był faktycznie właścicielem samochodu (...), w sytuacji gdy Sąd pominął, że z dowodu w postaci dokumentu – dowodu rejestracyjnego pojazdu wynika, że jedynym właścicielem jest S. H., nadto brak dowodów, które pozwoliłyby na przyjęcie innego stanu prawnego dot. auta;

- S. H. nie zachował wymaganej ostrożności i mógł co najmniej przewidzieć, że zarejestrowany na niego samochód zostanie użyty przez oskarżonego do popełnienia przestępstwa skarbowego, w sytuacji gdy interwenient użyczając auto oskarżonemu sądził i był przekonywany przez niego, że będzie ono potrzebne jedynie do poruszania się na terytorium Białorusi celem wożenia materiałów na budowę domu, a jedynie sporadycznie do wyjazdów za granicę celem zrobienia zakupów.

Wskazując na powyższe wniósł o:

- zmianę orzeczenia w zaskarżonej części poprzez uwzględnienie interwencji S. H. i nieorzekanie przepadku na rzecz Skarbu Państwa samochodu marki (...) o nr rejestracyjnym (...) - 4 wraz z 1 kluczykiem z pilotem oraz dowodu rejestracyjnego nr (...); ewentualnie

- uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie apelacje są bezzasadne, aczkolwiek na skutek zainicjowania postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy miał możliwość zmiany błędnej podstawy prawnej rozstrzygnięcia z pkt. 3 części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku.

Przed wszystkim nie zasługuje na uwzględnienie apelacja pełnomocnika interwenienta S. H..

Zarzut obrazy przepisów postępowania (art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 113§1 k.k.s.) nie może sprowadzać się do samej tylko odmiennej oceny materiału dowodowego lecz winien wskazywać jakich uchybień dopuścił się sąd w dokonanej przez siebie ocenie dowodów. Jest on słuszny zwłaszcza wówczas, gdy oceny i wnioski wyprowadzone przez Sąd orzekający nie odpowiadają regułom logicznego rozumowania, bądź też są sprzeczne z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego.

W przedmiotowej sprawie apelacja ogranicza się w zasadzie do polemiki z ustaleniami Sądu I instancji, co wobec wszechstronnych rozważań przeprowadzonych przez tenże Sąd, prezentowanych w pisemnych motywach rozstrzygnięcia, odnoszących się do kwestii sygnalizowanych w środku odwoławczym, zwalnia na obecnym etapie postępowania od ponownego przywoływania tych samych okoliczności i komentowania w szerszym zakresie spornego orzeczenia. Podkreślić jedynie należy, że Sąd I instancji oparł ustalenia faktyczne w kwestionowanym zakresie na wyjaśnieniach oskarżonego M. B. złożonych na etapie postępowania przygotowawczego (podał, że samochód (...) należy do niego, jest tylko zarejestrowany na inną osobę) oraz korespondującymi z nimi stanowiskiem interwenienta i zasadami doświadczenia życiowego. Jak słusznie zauważył, oskarżony od roku korzystał z w/w pojazdu jak właściciel (m.in. przyspawał drugą podłogę, ponosił wszelkie opłaty związane z jego eksploatacją, wielokrotnie wyjeżdżał nim za granicę). Termin zwrotu pojazdu – jak zeznał S. H. – nie był określony. Nadto, jak wynika z wyjaśnień oskarżonego, na Białorusi nie jest niczym nadzwyczajnym okoliczność, że samochody zarejestrowane są na osoby, które nie są ich właścicielami (vide casus samochodu m-ki (...)).

Nie jest prawdą, jakoby stanowisko Sądu I instancji w omawianej kwestii było wewnętrznie sprzeczne. Wbrew twierdzeniu apelującej, z uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie wynika, że interwenient „jako właściciel pojazdu” nie dochował należytej ostrożności. Wprost przeciwnie, wynika z niego, iż nie był on właścicielem samochodu, który był jedynie „na niego zarejestrowany” (zdanie trzecie na k. 152v).

Na marginesie, skoro Sąd I instancji jednoznacznie przyjął, że właścicielem S. A. był M. B., trudno zrozumieć dlaczego rozpatrywał (w omawianym zdaniu) kwestię winy S. H. w rozumieniu art. 31§1a k.k.s., wskazując, że „nie zachował wymaganej w tych okolicznościach ostrożności i co najmniej mógł przewidzieć, że zarejestrowany samochód zostanie użyty przez oskarżonego do popełnienia przestępstwa skarbowego”. Okoliczność ta nie miała jednak wpływu na treść rozstrzygnięcia w sensie jego merytorycznej poprawności. Tym niemniej wadliwe wskazanie w podstawie prawnej orzeczenia z pkt 3 części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku art. 31§1 a k.k.s. było błędem, który należało skorygować w trybie reformatoryjnym (vide pkt I sentencji niniejszego wyroku).

Bezzasadna jest także apelacja obrońcy oskarżonego skierowana p-ko rozstrzygnięciu o karze.

Na wstępie stwierdzić należy, że nie każda różnica w ocenie wymiaru kary może uzasadniać zarzut rażącej niewspółmierności kary w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k. (w zw. z art. 113§1 k.k.s.), ale tylko taka, która jest natury zasadniczej, to znaczy jest niewspółmierna w stopniu nie dającym się zaakceptować. Niewspółmierność rażąca to znaczna, "bijąca w oczy" różnica między karą wymierzoną, a karą sprawiedliwą, zasłużoną (m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 30 maja 2003 r., II AKa 163/03, OSA 2003/11/113).

Jak wynika z pisemnych motywów zaskarżonego wyroku, Sąd I instancji orzekając wobec oskarżonego karę grzywny, uwzględnił wszystkie okoliczności istotne z punktu widzenia jej wymiaru. W szczególności wziął pod uwagę wysoki stopień winy oskarżonego (na marginesie, skala przeróbek samochodu wyklucza zamiar jednorazowego działania przestępczego) i społecznej szkodliwości czynu, które w tego rodzaju sprawach determinuje wartość należności celnych i podatkowych narażonych na uszczuplenie (w łącznej kwocie przekraczającej 44.000-zł.). Uwzględnił nadto uprzednią niekaralność sądową oskarżonego oraz jego sytuację rodzinno-majątkową na datę orzekania (M. B. jest właścicielem domu o pow. 100 m2, osiąga – jak sam podał /k. 133/ - miesięczny dochód w kwocie 350 dolarów, posiada na utrzymaniu jedno dziecko i – jak podnosi apelujący – jest właścicielem co najmniej jednego samochodu).

W świetle powyższych okoliczności orzeczona wobec niego kara grzywny w wymiarze 13.800-zł. mieści się w granicach sądowego uznania i nie jest niewspółmierna w stopniu rażącym.

Powyższego poglądu nie zmienia dosyć trudna sytuacja materialna obwinionego, która – jak wynika z dołączonych do akt na etapie postępowania odwoławczego dokumentów – zaistniała po popełnieniu w/w czynu.

Dodać należy, że orzeczenie przepadku pojazdu nie jest niewspółmierne do wagi popełnionego czynu, zważywszy choćby na fakt, iż – niezależnie do stopnia jego wykorzystania w popełnieniu przestępstwa (papierosy były schowane w przerobionej podłodze) – jego wartość (k. 14.000-zł.) jest trzykrotnie niższa od narażonych na uszczuplenie należności celnych i podatkowych.

Na marginesie, całkowicie chybiony jest wniosek (notabene skorygowany podczas rozprawy odwoławczej) o ustalenie stawki dziennej grzywny na kwotę 20-zł., zważywszy że zgodnie z treścią art. 23§3 k.k.s. stawka dzienna nie może być niższa od jednej trzydziestej części minimalnego wynagrodzenia.

Nie stwierdzając innych uchybień, które mogłyby mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku należało orzec, jak w pkt. II sentencji niniejszego wyroku.

O kosztach sądowych za drugą instancję orzeczono na mocy art. 624§1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. w zw. z art. 113§1 k.k.s.